

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики**

Освітня програма підвищення кваліфікації
заступників директорів
закладів загальної середньої освіти

**Професійні компетентності
заступників директорів в умовах Нової української школи:
виховна робота**

Освітня програма підвищення кваліфікації оновлена та розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(протокол №9 від 09.11.2023р.)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 11 від 30.11.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації заступників директорів закладів загальної середньої освіти «**Професійні компетентності заступників директорів в умовах Нової української школи: виховна робота**».

Розробники: завідувачка кафедри освітньої політики, доц. Чушак Х.Я., професорка кафедри освітньої політики, д. н. Шиян О.І., професорка кафедри освітньої політики, д.н. Гургула Т. В., доцент кафедри освітньої політики Бабій Г. Я., старша викладачка кафедри освітньої політики Сливка Є.М.

Мета: курс створено співробітниками кафедри освітньої політики КЗ ЛОР ЛОШПО з метою розвитку професійних компетентностей заступників керівників ЗЗСО з виховної роботи в умовах виходу на очне навчання після тривалого періоду дистанційного та змішаного навчання, з урахуванням, з одного боку, змін в освітній політиці у зв'язку з переходом Нової української школи на рівень базової середньої освіти, а з іншого - викликів, пов'язаних з повномасштабною війною, яка триває в Україні.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Напрямок:

розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо;

формування професійних компетентностей у відповідності до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Обсяг: 36 годин (1,2 кредити ЄКТС).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

нормативно-правова компетентність (А1);

лідерська (В1);

компетентність педагогічного і соціального партнерства (В3);

здоров'язберезувальна (Г1).

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

Після завершення навчання на курсах, слухач_ка:

- організовує освітній процес на засадах відкритості й толерантності (ВЗ.1.У1);
- сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування здобувачів освіти щодо вирішення питань організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту прав та інтересів його учасників, організації дозвілля та оздоровлення тощо (ВЗ.1.У2);
- здатність забезпечити сприятливі умови в освітньому середовищі, зокрема, умови, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної та/або майнової шкоди (Г1.1, Г1.5).

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за замовленнями місцевих органів управління освітою.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ.

Інтеграційно-мотиваційне заняття.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою курсів.

Тема 2. Формування очікувань учасників.

Модуль 1. Актуальні проблеми освітньої політики

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-4

Модуль включає три теми, які включаються до календарно-тематичного плану групи на розгляд куратора.

Тема 1.1. Освітня політика та її практична реалізація у житті школи. НУШ у 7-9 класах

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Огляд актуальної ситуації в сфері освіти.
2. Головні здобутки та виклики реформування шкільної освіти. НУШ у 7-9 класах (предметний цикл).
3. Вплив війни на реформування освіти в Україні. Виклики, спричинені війною.

План практичного заняття:

1. Реформування середньої освіти: реалізація на місцях.
2. Виклики та здобутки в сфері освіти на рівні Львівської області.

Тема 1.2. Організація безпечного і здорового освітнього середовища в умовах воєнного стану

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Безпечне освітнє середовище, поняття та складові.
2. Структура та особливості безпечного освітнього середовища
3. Нормативно-правове забезпечення Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у ЗЗСО.

План практичного заняття:

Реалізація нормативно-правового забезпечення Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у ЗЗСО області. Виклики та здобутки.

Тема 1.3. Особливості організації трудових відносин у ЗЗСО в умовах воєнного стану

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Нормативна база та загальні положення
2. Особливості переведення та зміни істотних умов праці в умовах воєнного часу
3. Особливості розірвання трудового договору
4. Оплата праці та відпустки

План практичного заняття:

Робота з практичними ситуаціями, зокрема, з досвіду слухачів.

Модуль 2. Виховна робота

Час за робочою навчальною програмою: Л-4, П-4

Модуль включає три теми, які включаються до календарно-тематичного плану групи на розгляд куратора.

Тема 2.1 Особливості виховної роботи в українських школах в умовах війни

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Виховання здорового способу життя. Психологічна та емоційна підтримка учнів
2. Адаптація та підтримка учнів-ВПО
3. Розвиток критичного мислення та медіаграмотності
4. Національно-патріотичне виховання

План практичного заняття:

1. Планування виховної роботи у ЗЗСО в умовах війни
2. Обмін досвідом

Тема 2.2. Професійна орієнтація здобувачів освіти в контексті освітньої політики

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Професійна орієнтація: стратегічна роль та міжнародна практика.
2. Нова українська школа – широкий простір для профорієнтації.
3. Де брати і як використовувати інформацію про ринок праці.
4. ПТО як можливість подальшої освіти та кар'єрного розвитку.

План практичного заняття:

1. Концепція профорієнтації в Новій українська школі.
2. Модель та рівні профорієнтації

Тема 2.3. Творення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, булінгу (цькування) та дискримінації

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Явище насильства в закладі освіти: поняття, чинники, наслідки.
2. Загальношкільний підхід до попередження та протидії насильству.
3. Взаємодія закладу освіти з іншими організаціями та установами щодо попередження та протидії насильству.

План практичного заняття:

1. Процедури щодо створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, булінгу та дискримінації.
2. Реалізація заходів щодо запобігання насильству.
3. Надання допомоги учасникам конфліктних ситуацій.

Модуль 3. Організація роботи учнівського самоврядування: практичні аспекти.

Час за робочою навчальною програмою: Л-4, П-4

Модуль включає три теми, які включаються до календарно-тематичного плану групи на розгляд куратора.

Тема 3.1. Учніське самоврядування: від ціннісного підґрунтя до реальних повноважень

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Цінності прав людини у впровадженні учнівського самоврядування.
2. Демократичне врядування: забезпечення умов для досвіду демократичної участі учнівської молоді.
3. Законодавче підґрунтя учнівського самоврядування.
4. Внутрішні документи, які регулюють роботу учнівського самоврядування.
5. Процес створення учнівського самоврядування в закладах освіти. Принципи формування представницьких органів. Вибори.
6. Функції органів учнівського самоврядування.

План практичного заняття:

1. Зміни у структурі врядування та управління освітнім закладом в умовах запровадження нової української школи.
2. Забезпечення демократичного врядування у школі – роль заступника директора.
3. Коло повноважень учнівського самоврядування відповідно до нового законодавства та реальний стан у наших школах: аналіз ситуації у ЗЗСО слухачів курсу.

Тема 3.2. Залучення учнів до роботи учнівського самоврядування. Участь. Мотивація

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Сутність участі молоді. Участь та залученість до прийняття рішень.
2. Рівні участі учнів в ухваленні рішень. Драмина молодіжної участі Роджера Харта.
3. Принципи та форми участі.

План практичного заняття:

1. Аналіз стану розвитку учнівського самоврядування у ЗЗСО слухачів курсу.
2. Рекомендації щодо посилення залученості учнів до роботи учнівського самоврядування.

Модуль 3.3. Фінансування діяльності учнівського самоврядування. Громадський бюджет і можливості для активного учнівського самоврядування

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - Л-2)

План лекційного заняття:

1. Шкільний громадський бюджет – освітній проєкт.
2. Категорії освітніх проєктів.
3. Процедура та порядок реалізації шкільного громадського проєкту.

План практичного заняття:

1. Порядок підготовки проєктних заявок.
2. Положення про шкільний громадський бюджет територіальної громади.

Модуль 3.4. Комунікуємо про успіхи наших учнів: як написати вдалі історії змін та добрі практики

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2 (оглядово - П-2)

План лекційного заняття:

1. Навіщо нам комунікувати про свої успіхи? Поняття “доброї практики”.
2. Як комунікувати про свої успіхи? Структура “доброї практики”.
3. Особливості написання тексту доброї практики (стилістика).

План практичного заняття:

1. Практичні вправи щодо чіткого опису доброї практики.
2. Створення чернеток добрих практик.
3. Зворотній зв'язок від викладача та інших слухачів.

Практичне завдання:

Час за робочою навчальною програмою: С-4

Слухачі готують опис добрих практик, реалізованих у їхніх закладах освіти, які були спрямовані, зокрема, на:

- демократизацію шкільної культури;
- розвиток громадянських і соціальних компетентностей учнів школи;
- розширення прав і можливостей учнівства.

Круглий стіл “Формування демократичної культури у школі через розвиток учнівського самоврядування”.

Час за робочою навчальною програмою: П-6 (очно)

План круглого столу:

1. Презентація практичних завдань учасниками курсу.
2. Обговорення проблемних питань.
3. Сесія запитань і відповідей.
4. Підсумок навчання.

Підсумки курсу

Час за робочою навчальною програмою: С-2

1. Підсумки курсу. Рефлексія та зворотній зв'язок щодо навчання на курсі.
1. Підсумкове тестування.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методичку роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Самостійна
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Модуль 1. Актуальні проблеми освітньої політики	6	2	4	
Тема 1.1. Освітня політика та її практична реалізація у житті школи. НУШ у 7-9 класах	4	2	2	
Тема 1.2. Організація безпечного і здорового освітнього середовища в умовах воєнного стану	4	2	2	
Тема 1.3. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану	4	2	2	
Модуль 2. Виховна робота	8	4	4	
Тема 2.1. Особливості виховної роботи в українських школах в умовах війни	4	2	2	
Тема 2.2. Професійна орієнтація здобувачів освіти в контексті освітньої політики	4	2	2	
Тема 2.3. Творення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, булінгу (цькування) та дискримінації	4	2	2	
Модуль 3. Організація роботи учнівського самоврядування: практичні аспекти	8	4	4	
Тема 3.1. Учніське самоврядування: від ціннісного підґрунтя до реальних повноважень	4	2	2	
Тема 3.2. Залучення учнів до роботи учнівського самоврядування. Участь. Мотивація	4	2	2	
Тема 3.3. Фінансування діяльності учнівського самоврядування. Громадський бюджет і можливості для активного учнівського самоврядування	4	2	2	
Тема 3.4. Комунікуємо про успіхи наших учнів: як написати вдалі історії змін та добрі практики	4	2	2	
Круглий стіл “Формування демократичної культури у школі через розвиток учнівського самоврядування” та захист випускних робіт	10		6	4
Підсумки курсу (тестування та рефлексія)	2			2
Всього годин:	36	10	20	6

КОРИСНІ РЕСУРСИ:

Платформа Moodle КЗ ЛОР ЛОІППО, на якій відбувається навчання
<http://194.44.202.254>

1. Закон України про освіту (2017):
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України про повну загальну середню освіту (2020):
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Професійний стандарт за професією «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profesijnij-standart-kerivnika-direktora-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti?fbclid=IwAR1qHoY--PVVbTeMcFUWHMyqJAQ5MeFcIgX5nFHI8xFVq-W7c7-ZsXkQ8FI>
4. Виховна робота в умовах війни: важливі аспекти // "Виховна година" (липень 2022), доступ: <https://naurok.com.ua/post/vihovna-robot-a-v-umovah-viyni-vazhlivi-aspekti>
5. Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році (лист МОН України від 24 серпня 2023)
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/89848/
6. Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню) (лист МОН № 1/9-436 від 14.08.20 року) <https://osvita.ua/legislation/other/75863/>
7. Абетка для директора (ДСЯО) - https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf